

Diarienummer: KS-2025/463

Handläggare: Allar Piirsoo, allmänutredare

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Revidering av Knivsta kommuns riktlinjer för flaggning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar riktlinjer för flaggning enligt förslaget daterat 2026-04-02.
2. När riktlinjerna träder i kraft upphör tidigare riktlinjer (KS-2012/376) att gälla.

Sammanfattning av ärendet

Riktlinjerna syftar till att tydliggöra och underlätta de beslut som ligger till grund för flaggning i Knivsta kommun, samt ska säkerställa att flaggning sker på ett begripligt och enhetligt sätt för allmänheten. Riktlinjerna omfattar allmänna flaggdagar, särskilda lokala flaggdagar, flaggning vid dödsfall och begravning, flaggning vid andra tillfällen och flaggning vid övriga tillfällen som är av betydelse för kommunen. Praktisk vägledning för hur flaggning ska ske enligt heraldiska regler har brutits ut ur de reviderade riktlinjerna och återfinns i instruktion.

Ärendets uppkomst och historik

Ärendet aktualiserades i samband med motion från Lotta Wiström (L) - Flaggning under Uppsala Pride 2023. Vid beredningen av motionen konstaterade förvaltningen att nuvarande policy för flaggning behöver aktualiseras då den antogs för många år sedan, samt att det under årens lopp vuxit fram andra perspektiv där flaggning skulle kunna vara aktuellt.

Utredning efter återremiss

Ärendet återremitterades av kommunfullmäktige den 22 januari 2026. Motiveringen till återremissen var att ärendet bör behandlas tillsammans med de övriga två motionerna (KS-2025/536 och KS-2025/529), vilka båda rör riktlinjer för flaggning i Knivsta kommun.

Efter återremissen har ärendet beretts på nytt av förvaltningen. I samband med denna beredning har vissa justeringar och förtydliganden gjorts i ärendet.

Samtliga tre ärenden har nu beretts och kommer att behandlas samlat vid kommunstyrelsens sammanträde.

Rättslig utredning

Enligt 1 kap. 9 § regeringsformen ska förvaltningsmyndigheter i sin verksamhet beakta allas likhet inför lagen samt iaktta saklighet och opartiskhet. Kommuner omfattas av denna bestämmelse.

Vidare föreskrivs i 2 kap. 3 § kommunallagen (2017:725), den så kallade likställighetsprincipen, att kommuner och regioner ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat. Att hissa en flagga för ett visst politiskt parti eller en viss politisk rörelse kan uppfattas som att kommunen gynnar just den politiska inriktningen framför andra. På motsvarande sätt innebär flaggning med kommersiella företagslogotyper att vissa enskilda näringsidkare framhålls framför andra, vilket inte är förenligt med likställighetsprincipen och reglerna om otillåtet gynnande av enskilda.

Lagstöd

Flaggning regleras av lagen om Sveriges flagga (1982:269) samt förordningen om allmänna flaggdagar (1982:270).

Interna styrdokument

Den tidigare policyn för flaggning i Knivsta kommun, Knivsta kommuns kommunikationspolicy, rutiner för politiskt antagna styrdokument och riktlinjer för politiskt antagna styrdokument, samt Knivsta kommuns policy för jämlik hälsa och social hållbarhet.

Enligt kommunens antagna riktlinjer för politiskt antagna styrdokument ska ett styrdokument som innehåller tydliga formuleringar eller beskrivningar som ger stöd för vad som ska utföras benämnas riktlinjer. Därför är begreppet "riktlinjer" infört genomgående i förslaget.

Konsekvensbeskrivningar

Ekonomiska konsekvenser

Vid flaggdagar som infaller under lördag, söndag och helgdag anlitar kommunen Safe Security för hissning och nedhalning av flaggan på kommunhusets flaggstänger, till en kostnad av cirka 1100 kronor per flaggdag. Vi utökad flaggning tillkommer extra kostnader. Om riktlinjerna antas enligt förslaget tillkommer inga kostnader och flaggning kan hanteras inom befintlig budget.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Konsekvenser om beslutet inte tas

Om beslutet inte fattas kommer policyn för flaggning från 2012 att fortsätta gälla. Det nya dokumentet innehåller också förtydliganden som skulle utebli.

Övrig utredning

Förvaltningen har genomfört en närstudie av styrdokument gällande flaggning i 34 slumpmässigt utvalda svenska kommuner. Av de 34 studerade kommunerna flaggar 32 av 34 kommuner med Europaflaggan under Europadagen. Vidare framgår att 24 av 34 kommuner flaggar med regnbågsflaggan under Pride. Försättningsvis flaggar 20 kommuner för de nationella minoriteterna. Slutligen flaggar 2 av 34 kommuner med Natoflaggan under Natodagen.

Samlad bedömning

Det finns inget lagkrav på att flagga för Nato, under Europadagen, hbtqi-dagar eller de nationella minoriteternas nationaldagar. Det är upp till varje kommun att själv besluta vilka flaggor som ska användas och i vilket syfte. Flaggning för Sveriges nationella minoriteter och med regnbågsflaggan kan bidra till att stödja kommunens egna styrdokument samt till att uppfylla intentionerna i minoritetslagen vad gäller synliggörande av de nationella minoriteterna.

Redan nu uppmärksammar kommunen hbtqi+-personer och de nationella minoriteterna genom andra aktiviteter och insatser. Arbetet med inkludering och synliggörande fortsätter oberoende av de nya flaggningsrutinerna. Förvaltningen arbetar också med att ta fram en ny minoritetspolitisk handlingsplan.

I förslaget till nya riktlinjer öppnas det för olika typer av flaggning, under förutsättning att dessa inte strider mot gällande rätt. Detta möjliggörs genom en bestämmelse som anger att kommunfullmäktiges ordförande och kommundirektören gemensamt kan besluta om flaggning med andra flaggor än svenska flaggan.

Vid övriga kommunala verksamheter är det delegerat till verksamhets chef att fatta beslut om att flagga med svenska flaggan, och kommundirektören när det gäller andra flaggor än svenska flaggan.

Underlag för beslut och beslutsexpediering

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande 2026-04-02

Förslag på riktlinjer daterat 2026-04-02

Beslutet skickas till

Akten

Åsa Franzén
Chef för kommunledningskontoret

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja ☒

Nej ☐

Flaggning är en symbolisk handling som kan stärka barns känsla av tillhörighet och visa att deras identitet och mångfald respekteras. Kommunen bör fortsätta detta arbete med inkludering enligt policyn för jämlikhet och social hållbarhet.

2. Hur har barns bästa beaktats?

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja ☐

Nej ☐

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument. ☐